

Η Παναγία η Φιδούσα ή Λαγκουβάρδα βρίσκεται στο Μαρκόπουλο της Κεφαλονιάς και κοσμεί εδώ και πολλά χρόνια το όμορφο αυτό νησί. Δέχεται κάθε χρόνο πλήθος προσκυνητών, καθώς κατά την περίοδο 6 με 16 Αυγούστου εμφανίζονται στην γύρω περιοχή και μέχρι το χωριό Καπανδρίτι μικρά φιδάκια, ακίνδυνα, τα οποία φέρουν στην κεφαλή τους αλλά και στην γλώσσα τους μικρές μαύρες κουκίδες σε σχήμα σταυρού ενώ το δέρμα τους έχει βελούδινη υφή.¹ Συχνά εμφανίζονται στα βράχια πίσω από το φράγγικιο καμπαναριό της Παναγίας Φιδούσας και έρπουν αθόρυβα ανάμεσα στον κόσμο και μέσα στην εκκλησία, ενώ μπορούμε να τα δούμε ακουμπισμένα και πάνω στην εικόνα της Παναγίας. Τα φιδάκια αυτά δεν δαγκώνουν και είναι άφοβα. Κάποιοι μάλιστα τα βάζουν και πάνω τους για ευλογία.

Το φίδι που από τη Γένεση ακόμα συμβολίζει τη παρακοή του ανθρώπου, τη φθορά και τον πνευματικό θάνατο, σε αυτό το μικρό χωριό της Κεφαλονιάς έρχεται να μεταλλαχθεί και από σύμβολο απέχθειας να γίνει αγάπης και πρόνοιας της Παναγίας προς όλους μας.² Το φίδι, επίσης, στον αρχετυπικό συμβολισμό του στην μυθολογία των λαών έχει την έννοια του φύλακα και του προστάτη. Η ράβδος του Ασκληπιού με τον τυλιγμένο όφη επάνω της είναι σύμβολο της Ιατρικής, ενώ το φίδι είναι ένα από τα ιερά ζώα των Ασκληπιείων, καθώς λόγω του δηλητηρίου τους έχουν θεραπευτικές ιδιότητες.

Ο θρύλος της Παναγίας Φιδούσας λέει πως όλα ξεκίνησαν από έναν σχίνο (θάμνο) που είδαν κάποιοι να καίγεται μέσα στο λόγγο. Πλησιάζοντας για να σβήσουν την φωτιά, είδαν πως είχε καεί ένα και μόνο δέντρο και πως στην ρίζα του υπήρχε η εικόνα της Παναγίας. Την μετέφεραν στην εκκλησία του χωριού τους, όμως την επόμενη μέρα η εικόνα έλειπε! Την βρήκαν και πάλι στο ίδιο σημείο, κι αφού αυτό συνέβη κάμποσες ακόμα φορές, αντελήφθησαν πως επρόκειτο για θεϊκό σημάδι και αποφάσισαν να χτίσουν την Παναγία που την ονόμασαν Λαγκουβάρδα στο σημείο που βρίσκεται σήμερα, στο βάθος της ρεματιάς. Με τα χρόνια εκεί δημιουργήθηκε γυναικείο μοναστήρι, αφιερωμένο στην Παναγία.

Σύμφωνα πάντα με το θρύλο, κάποτε πειρατές απείλησαν την μονή. Μετά τις προσευχές των μοναχών, φίδια κύκλωσαν το μοναστήρι, απομακρύνοντας τον κίνδυνο! Αυτή ήταν η αρχή των θαυμάτων της Παναγίας Φιδούσας. Το θαύμα επαναλαμβάνεται από τότε κάθε

1 <https://www.iefimerida.gr/news/438017/emfanistikan-kai-fetos-ta-fidakia-tis-panagias-stin-kefalonia-eikones>

2 <https://www.pemptousia.gr/2015/08/ta-fidakia-tis-panagias-ena-monadiko-fenomeno/> Βλ. *Η Παναγία της Κεφαλονιάς, Παναγία η Φιδούσα στο Μαρκόπουλο Κεφαλληνίας*, επιμέλεια και φροντίδι Αρχμ. Δανιήλ Ζωγράφου Ιεροκήρυκος Καθηγουμένου, Εκδόσεις Σαΐτης, Κεφαλονιά 2013· *Προσκυνηματικός οδηγός Ιεράς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας*, 1997· *Κεφαλλονίτικη Λατρεία*, Δημήτρης Λουκάτος, Αθήνα 1946.

χρόνο και είναι η εξήγηση που δίνει η λαϊκή παράδοση στην εμφάνιση των φιδιών. Θεωρείται μάλιστα κακό σημάδι να μην εμφανιστούν τα φιδάκια κάποια χρονιά, κάτι που δεν συνέβη, για παράδειγμα, το 1940 και το 1953, την χρονιά των καταστροφικών σεισμών για την Κεφαλονιά.

Η λαϊκή μουσική παράδοση της Κεφαλονιάς έχει μάλιστα ένα πασίγνωστο δίστιχο για την Παναγία Φιδούσα:

Τα φίδια από το Μαρκόπουλο καλαίνω να με φάνε
Μα κείνα είναι της Παναγιάς και με χαϊδολογάνε³

Ο Δημήτρης Λουκάτος υπογραμμίζει ότι αυτό το δίστιχο του Ελειού αναφέρεται σε έναν ερωτευμένο ο οποίος διαμαρτύρεται για την επιείκεια των φιδιών αυτών μπροστά στην φλογερή του διάθεση να αφαιρεθεί η ζωή του.

3 <https://greece.terrabook.com/el/kefalonia/page/panagia-fidoua/>